

[Larsen (Bjerre).]

Laanesummen og, naar Reservefonden udgør 10 pCt. af Gælden til Stats-Laanefonden, da mod 50 pCt. af Garantikapitalen.

Desuden indeholder Lovforslaget Bestemmelse om, at der stilles $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Raadighed til et fælles Indkøb Foreningerne imellem, hvorved Købet af Effekter kan centraliseres baade til Fordel for Kvaliteten og for Prisbilligheden.

Det er noget nyt, der indføres her, og jeg mener, det er et Forhold, der vil være af stor Betydning. Her staar De samvirkende danske Husmandsforeninger bagved, og de stiller en effektiv Garanti paa 20 pCt. af det nævnte Beløb.

De ret betydelige Midler, der paa Grundlag af Lovforslaget stilles til Raadighed til Udlaan, er efter min Mening saaledes underbygget af Reservefondsmidler og Garantikapitaler, at Risikoen for Stats-Laanefonden vil være væsentlig mindre end under den nu bestaaende Ordning. Men naar der samtidig indføres et skærpet Revisionssystem med Anvendelse af statsautoriserede Revisorer, der skal tilse og revidere hver enkelt Forening, vil der ikke være Anledning til at nære Ængstelse for, at Indkøbsvirksomhederne ikke regnskabsmæssigt kan holdes i Orden. Jeg kan i denne Forbindelse tænke mig, at der søges indført et ensartet Regnskabsystem, som skal anvendes i alle Foreninger.

Som raadgivende for Ministeriet og som vejledende Organ for Foreningerne foreslaas bibeholdt et Tilsynsudvalg, der tillige skal overvaage, at Foreningerne anvender Laanene paa vedtægtsmæssig Maade i Overensstemmelse med Lovens Forskrifter. Hvert Aar skal Tilsynsudvalget til Landbrugs- og Finansministeriet aflægge en samlet Beretning om Indkøbsforeningernes Virksomhed i det forløbne Regnskabsaar og gøre Indberetning om mulige Fejl eller Mangler i Systemet, hvorefter Foreningernes Virksomhed drives. Endvidere skal Tilsynsudvalget til at anlægge Foreningernes Bøger og revidere Regnskaberne paa Stedet kunne antage en å to statsautoriserede Revisorer. Jeg vil mene, at der er taget alle mulige Forholdsregler i Lovforslaget, saaledes at der lægges et godt Grundlag for, at der virkelig kan komme noget effektivt og godt ud af det.

Endelig er der med Hensyn til de nu eksisterende Driftslaane-foreninger dette at bemærke, at det jo vil være uheldigt at opretholde to Slags Laane-foreninger inden for det mindre Landbrug, og da flere af de nuværende Driftslaane-foreninger er kom-

met i Vanskeligheder, foreslaas disse Foreningers Virksomhed standset med Udgangen af indeværende Finansaar, saaledes at de inden 5 Aar efter, at de har indstillet Udlaansvirksomheden, skal tilbagebetale Stats-Laanefonden Restgælden med paa-løbne Renter. I særlige Tilfælde kan Finansministeren tilstaa Foreningerne Henstand med Afviklingen og eventuelt eftergive Restgælden, hvis det viser sig, at den er uerholdelig.

Jeg anbefaler Lovforslaget. Ved dets Gennemførelse vil der være dannet et godt Grundlag for en Ordning af det mindre Landbrugs Købs- og Salgsforhold, som vil være en værdifuld Løftestang til en bedre Økonomi.

Det andet Lovforslag, der er til Behandling, er Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 97 af 31. Marts 1928 om Driftslaane-foreninger for Ejere og Brugere af Landejendomme, jfr. Lov Nr. 283 af 3. December 1928. Da denne Lov gennemførtes i 1928, kom Garantiforpligtelsen for Laantagerne til at hvile paa solidarisk Ansvar, hvilket faktisk vil sige et ubegrænset Ansvar. Denne Form for Ansvar er jo modsat den for det mindre Landbrugs Driftslaane-foreninger, hvor der kun garanteres begrænset. Som Forholdene har udviklet sig, vil det være rigtigt, at det fremkomne Tab søges afskrevet, og det er dette, det foreliggende Lovforslag tilsigter. Inden for et Beløb af 1,5 Mill. Kr. søger Landbrugsministeren Bemyndigelse til i Samraad med Finansministeren at lade afskrive helt eller delvis Erhvervenes Laanefonds Tab paa nævnte Foreninger, opstaaede før 1. Januar 1939. Afskrivningen sker efter Forhandling med de enkelte Driftslaane-foreninger, hvilket jeg vil anse for en god Ordning. I hvert Fald har det været en god Ordning for dem af det mindre Landbrugs Driftslaane-foreninger, der har været i Vanskeligheder. Der er ført en Forhandling og paa Grundlag heraf opnaaet en Ordning med den ene Forening efter den anden, som har været ude i Vanskeligheder.

Endvidere søger Landbrugsministeren i Lovforslaget Bemyndigelse til efter Samraad med Finansministeren at lade Erhvervenes Laanefond forlænge Afdragstiden for Restgælden af de Foreningerne ydede Laan, dog ikke ud over i alt 40 Terminer. Det vil særlig have Betydning at faa Afdragstiden forlænget; det er nemlig saaledes i den Tid, vi gennemlever, at det er Afdragene, navnlig naar det er ret betydelige Afdrag, det drejer sig om, der slaar en Mand ud, som man siger.

Naar Landbrugsministeren faar Be-